

Ἐλαβε μέτρα ὅπως ὁ διάλογος ἐπαναληφθῇ εἰς ὁ σημεῖον εἶχε μένει κατὰ τὸ τέλος τοῦ περιπάτου. Ὁ ἑτοιμάζομενος ν' ἀπέλθῃ, ἔστω καὶ ἐκουσίως, ἐκ μιᾶς χώρας ἀρέσκεται πάντοτε ν' ἀκούῃ ὅτι ἡ χώρα ἐκείνη εἶναι μονότονος, καὶ διὸ δικούμενη, νοσηρά. Οὕτω καὶ ἡ νεάνις ἡσμένιζεν ἀκούουσα τὸν Ἀλβέρτον καταφερδύμενον κατὰ τοῦ κόσμου.

Μεταξὺ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τῆς ἀδελφῆς, οἵτινες παρεσκεύαζον τὰς ἀποσκευὰς αὐτῶν ὅπως ἔξελθωσι τοῦ κόσμου τούτου, ὁ μὲν διὰ ταύτης, ἢ δὲ δι' ἐκείνης τῆς θύρας, ὁ Ἀλβέρτος πλείστας εἶχεν ἀφορμὰς νὰ φιλοσοφῇ. Διὸ καὶ εὐθὺς ἐτράπτη εἰς τὸ προσθήλες αὐτῷ θέμα.

— Σῆμερον τὸ πρωῖ, εἶπεν, ἀναρριχώμενος εἰς τὸν τάφον τοῦ Χέροπος, ὑπελόγιζον ὅτι λιθοξόος τις τῶν ἡμετέρων νεκροταφείων θὰ ἔξπειται 300 ἢ 400 ἑκατομμύρια πρὸς ἀνέγερθιν τοιούτου μαυσωλείου. Ποία ἐποχὴ! Οἱ εὐτελεῖς τῆς ἐποχῆς μας μεγάλοι ἀλαζονεύονται ἐάν πρὸς ἐνταφίασιν αὐτῶν ἐδαπανήθησαν μικρὰ ποστής πυρίτιδος, δίλγαι σανίδες ὁδοξύλου καὶ πάκεις τινὲς μαύρου βελούδου. Οἱ αἰώνι μας εἶναι ἐνδέης καὶ μικρός. Οἱ κράτιστοι τῆς ἐποχῆς μας εἰσίν εἴπαται, τοὺς ὄποιους ἀναχαιτίζει ἀδιαλείπτως ἢ λέξις ἀδύνατον καὶ εἰς τοὺς ἔρωτας καὶ εἰς τὰς ἀφοσίωσεις καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἀκρασίας αὐτῶν. Τὰ πάντα εἶναι μικρά καὶ ἐν ταῖς ἀρεταῖς καὶ ἐν ταῖς κακίαις ἡμῶν. Δέν δυνάμεθα δέκα λεπτὰ γὰρ ὀμιλήσωμεν χωρὶς νὰ εἰπωμεν «Δὲν ἔχω καιρόν», ἢ «Τοῦτο στοιχίζει πολὺ ἀκριβά», διπερ κατ' οὐσίαν εἶναι τὸ αὐτό, ὅμολογία, δηλαδή, πτωχίας.

— Ἄλλα τότε, εἶπε μειδιῶδα ἡ Θηρεσία, θὰ ἥσθε φοβερὰ δυστυχίς ζῶν ἐν κοινωνίᾳ τοσοῦτον ἀπρόδούσῃ πρὸς τὰς κλίσεις σας.

— Δεσποινίς, ἀπίντησεν ὁ Σενάκ, εὐρισκονται τῆς κάκειδες ὄμάδες ἀνθρώπων τρωγόντων ἄρτου, πινόντων ἵδωρ, κοιμωμένων ἐπὶ ψιάθου, πλεκόντων κάνιστρα, ἐν κακῇ ἀναστροφῇ· ἐάν ἐρωτήσπετε τοὺς λεπτοτέρους τῆς ὄμάδος, πῶς δύνανται νὰ μένωσιν ἐκεῖ, θὰ σᾶς ὅμολογήσωσιν ὅτι προτιμῶσιν ἄλλο τι, ἀλλά δὲν εἶναι κύριοι νὰ ἐκλέξωσι. Τὸ κατ' ἐμέ, ἐάν εἶχον τὴν δύναμιν, ταχέως θὰ κατέρρειπτον τὴν φραγῆν καὶ θὰ περιεκυκλώψυντον ὑπὸ ἐρασμιωτέρας κοινωνίας.

— «Ω! ἐρασμιωτέρας! εἶπεν ὁ Χριστιανός· τοῦτο εἶναι ζήτημα, διότι, ἐννοεῖται, τὸ γυναικεῖον στοιχεῖον θὰ ἥτο προγεγραμμένον ἀπὸ τῆς κοινωνίας σου.

«Ἡ Θηρεσία ἐφάνη ἀνησυχοῦσα ὀλίγον, ὡς ἐπρατεν δάκρυς ὁ ἀδελφὸς ἐστρέφε τὸν λόγον εἰς τὰς γυναικας. Ὁ Ἀλβέρτος ἀπίντησεν:

— Εννοεῖς καὶ καλὰ νά με παραστήσῃς εἰς τὰς κυρίας ως τέρας· ἀλλὰ καιρὸς νὰ παύσῃ τοῦτο. Λοιπὸν κηρύττω παροπίδια ὅτι ἐάν ωργάνουν τὴν ζωὴν μου κατὰ τοὺς πόθους μου, θὰ ὑπῆρχε μία γυνὴ, γυνὴ τὴν ὁποίαν θὰ ἴγαπων καὶ μίτις θὰ ἥτο σύζυγός μου. Δέν θέλω νά σε ἐνοχλήσω προσβαίνων εἰς τὴν εἰκόνα της. Ἀπλούστατα σοὶ λέγω ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη θὰ ἥτο τελεία. «Οταν ἀναπλαττώμεθα τὸν παράδεισον, δὲν τὸν φανταζόμενα γε δεύματα ἀέρος καὶ μὲ καπνιζούσας καπνοδόχους.

— Ἐπομένως ἀπαιτεῖς τὴν τελειότητα διὰ νὰ χορηγήσῃς τὸν ἔρωτα;

— Ναι, διότι ὁ ἔρωτας, δηλαδή τὸν ἔννοο, εἶναι λατρεία καὶ, ἐκτὸς ἀναγνώσθησις, δὲν λατρεύει κατώτερον ὅτι. Εάν ἴγαπων μίαν γυναῖκα, θὰ παρεδιδόμην ὅλος εἰς αὐτὴν καὶ ὀρκίζομαι ὅτι ποτέ, προκειμένου περὶ τῆς εὐτυχίας της, δὲν θὰ με πκούνε λέγοντα «Δὲν ἔχω καιρόν», ἢ «Τοῦτο στοιχίζει πολὺ ἀκριβά».

— Θὰ ἥσθι, ἐνὶ λόγῳ, τὸ ιδανικὸν τῆς ἀφοσίωσεως.

— Τούναντίον, θὰ μην τὸ ἐπιτιθειότατος τῶν ἐγωιστῶν, διότι φρονῶ ὅτι τὸ μειδίαμα τῆς ἀγαπωμένης γυναικὸς εἶναι ἡ ὑπάτη εὐδαιμονία τοῦ ἀνδρός, ἐπὶ τῷ ὅρῳ, ἐννοεῖται, ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη πειθαρίσῃ δι' αὐτῶν καὶ δι' αὐτοῦ.

— «Ω! Ὁ! τὸ προκαλεῖν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας τὸ μειδίαμα μιᾶς γυναικὸς εἶναι πῦρον κολοσσιαία ἐπιχείρησις. Ἄλλα διὰ νὰ ἐμποδισθῇ τις νὰ μὴ μειδίῃ καὶ διὰ τοὺς ἄλλους . . . διάβολε! . . . πρέπει νὰ μὴ ἔχῃ ἄλλην ἐνασχόλησιν.

— Καὶ δύως τοῦτο θὰ ἐπραττον. Γνωρίζω εὐθυνεστάτους ἀνθρώπους μὴ ἔχοντας ἄλλην ἀσχολίαν ἢ νὰ συντάττωσι βιβλία, νὰ γλύφωσιν ἀγάλματα, νὰ γράφωσι μελοδράματα, νὰ πωλῶσι καὶ ν' ἀγοράζωσι χρεῶγραφα, νὰ ὑπερασπίζωνται ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων κακούργους. Τεθείσθω ἡ ὑπόθεσίς μου πραγματουμένην· φρονῶ εἰλικρινῶς ὅτι ἡ ἀσχολία μου δὲν θὰ πῆται εὐτελεστέρα τῆς τῶν χρηστῶν ἐκείνων ἀνθρώπων.

— Ἀγαπητή μοι, εἶπεν ὁ μαρκήσιος ἐγειρόμενος τῆς τραπέζης, ὁ ταλαιπωρος νέος ἔχει ὀλίγον παρακεκινημένας τὰς φρένας. Υπάγωμεν νὰ διατάξωμεν ὅπως τῷ ἐτοιμασθῇ ψυχρολουσία.

Ὦς τὴν προτεραιαν ὁ Κιλλιάν παρέλαβε τὸν φίλον αὐτοῦ εἰς τὸ καπνιστήριον, ἐνθα ἐν τῷ μέρει ἀνέπτυξε τὰς ιδέας αὐτοῦ περὶ γυναικῶν εὐτυχῶν δι' εαυτῆν, ἢ ἀδελφὴ δὲν ἐγένετο αὐτήν κοοσ.

Ὦτε ἐπανῆλθον εἰς τὴν αἰθουσαν, ἢ δεσποινίς δὲ Κιλλιάν εἶχεν πῦρον ἀποχωρήσει εἰς τὰ δωμάτια αὐτῆς πρὸς μεγίστην λύπην τοῦ Σενάκ, δεστις ἀνέμενεν ὅτι ἡ ἐσπερίς θὰ ἐσυνεχίζετο ὅπως τὴν προτεραιαν. Ἐπινέκαμψεν οἰκαδε κατεχόμενος ὑπὸ ἀθυμίας ἀκατανοήτου δι' αὐτῶν, πῆτις ἢ πᾶν ἀποτέλεσμα τοῦ αὐθοδούτου πειθαρίους, διπερ ἐπαισθανόμεθα ἐνώπιον περικαλλοῦς καὶ νεαρᾶς γυναικὸς ἀποκαλυπτομένης πρὸς ἡμῶν ως πάντη ἀπροσίτου. Βεβαίως ὁ Ἀλβέρτος ἀπέκρουε πᾶσαν προμελέτην ἐρωτικῆς ἀλγυμαχίας, ἀλλ' ἐθίγετο ἐν αὐτῷ ἢ ἀμετρος ἀνδρικὴ ὑπερηφανία, ἐκών δ' ἄκων ἐλεγε καθ' εαυτόν.

— Η νεάνις αὕτη οὐδὲν ἀναμένει, οὐδὲν ἐλπίζει, οὐδὲν φοβεῖται παρὰ σοῦ. Τὴν ζωὴν αὐτῆς πληρούσιν ιδέαι, πόθοι, χαραί, θλίψεις, εἰς τὰς ὄποιας δὲν ἔχεις τὴν ἐλαχίστην θέσιν. Τὴν εὐτυχίαν της δὲν ἔχασταις ἐκ σοῦ νὰ διαταράξῃς· ἐν τῇ δυστυχίᾳ της δὲν ἔχεις τὴν δύναμιν ν' ἀνακουφίσῃς τὴν θλῖψίν της· ἐάν δὲν εἶναι κεκυπικύτια καὶ ἀθυμος, δὲν θὰ στηρίξῃ ἐπὶ σοῦ τὴν ὡραίαν κειρά της ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν μόνον στιγμήν. Οὐδεμία ἀνωμολόγητος ὄντειρως, οὐδεμία παραδικὴ περιποίησις δύναται νά σοι παραδοθῇ μοριόν τι τῆς ψυχῆς ταύτης τῆς ἐς τοῦ μετρούς προτεραιαν τῆς την ιδικήν σου. Είτε πλησίον τῆς

έξοριστου ταύτης τοῦ ιδανικοῦ κόσμου είσαι, εἴτε ἐκαποντάδας ὁργιῶν μετράν αὐτῆς, οὐδέποτε θὰ παραπονήσῃ τοῦτο. Υπερίπταται πάντοτε ἀνωτέρω σοῦ.

Εἶχε δίκαιον, ίσως ὅμιλος οὐχὶ καθ' ὀλοκληρίαν, διότι ἐνῷ ταῦτα διελογίζετο, ἢ Θρησία ἀπεκρίνετο εἰς τὴν μίστρες Κράου, πῖτις ἀποχαιρέτιζεν αὐτὴν μετά λαμπρὸν πανηγυρικὸν τοῦ Ἀλβέρτου:

— Εἶναι εὐγενῆς ψυχή. Εἳναν τὸ ἀτύχημα νὰ νυμφευθῶ ἄνδρα καὶ οὐχὶ τὸν Θεόν, θὰ ἐπεθύμουν ὁ ἀνὴρ οὗτος νὰ ὄμοιάῃ κατὰ πολλὰ τὸν κ. δέ Σενάκ.

— Επειδὴ δὲ ἡ ἀγαθὴ μορφὴ τῆς Ἰρλανδῆς εξέφραζεν ἔκπληξιν, ἡ δεσποινὶς Κιλλιάν προσέθυκεν :

— Ἔκπλήρωτεσθε διότι λέγω ταῦτα; Αἱ, Θεέ μου! Πολλάκις ἀκούομεν ἀνθρώπους λέγοντας· «Ἐάν πάντοχειριαζόμεν, θὰ εξέλεγον τὴν ἀσφυξίαν, καθὼ διλιγότερον παραμορφύσαν». Ἐπειταὶ ἐκ τούτου διότι σκοπεύουσιν τὸν αὐτοχειριασθῶσι;

Δ'.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἡ Θρησία ἵν ὀλίγον μελαγχολική, ἡ δὲ πιστὴ Κάθειν, παραπρήσασα τοῦτο, πήρωτεσν αὐτὴν τὸν λόγον.

— Ο λόγος εἶναι, εἴπεν ἡ νεάνις, διότι τὸ ἀσπέρας θὰ ἔχωμεν ἀποχαιρετισμόν, γνωρίζετε δὲ πόσον εὐκόλως ὁ Χριστιανὸς δύναται νὰ καταληφθῇ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν μαύρων αὐτοῦ ἰδεῖν. Ἀπὸ δύο ἡμέρῶν τόσον καλῶς ἔβαινον τὰ πράγματα· αὐτοῖν ἡ σικιά θὰ μᾶς φανῇ θιλιθεωτέρᾳ· ἐννοῶ εἰς τὸν ἀδελφόν μου, διότι ὅσον δι' ἐμέ . . .

Καὶ ἀνεκίνησε τὴν κεφαλήν, ἡ δὲ καλλιπλόκομος αὐτῆς κόμη, λυθεῖσα κατέπεσεν ἀπαλῶς ἐπὶ τῶν ωμῶν αὐτῆς ὡς χρυσοῦ στοιβάς ἐπὶ ἀθίκτου χιόνους.

— Θεέ μου! ὑπερστέναξε σπεύδουσα πρὸς κόμωσιν, ποια ἀπώλεια χρόνου! Ηὔσον εὐκολώτερον θὰ ἦναι ὅταν ἡ ψαλίδις ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον της!

— "Ω! δεσποινὶς, φιγῶ ἀναπολοῦσα τὴν ἐπαφήν τοῦ ψυχροῦ χάλυβος ἐπὶ τοῦ τραχύλου. Ο βαμβακερὸς χιτών, ἀντικαθιστῶν τὰ τρίχαπτα καὶ τὴν λευκὴν τῆς νεονύμφου ἑσθῆτα, τὰ καταπληγόνοντα τοὺς πόδας σάνδαλα, ἡ φοικτὴ καλύπτηρα, πάντα ταῦτα διλιγότεραν μοὶ προξενοῦσι φύκιν· δύναμαι μάλιστα τὸν ἀνεχθῶ καὶ αὐτὸς τὸ νεκρικὸν σάββανον καὶ τοὺς ἐπικυδείους ψαλμούς· ἀλλὰ νὰ βλέπω κοπομένην τὴν κόμην ταύτην . . . τοῦτο ποτέ!

— Η κόμη ἐπιούσει ὑπὲρ τὸ δέον τὰ βλέμματα, διενοεῖτο ἡ ρέλλουσα δόκιμος διευθετοῦσα αὐτὴν πρὸ τοῦ κατόπτρου. Ἐκεῖνος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν παρετήρησε. Καὶ ὅμως σφίγγω, σφίγγω . . .

Καὶ ἔσφιγγεν ὄντως οὕτω τὸν κόμην, ὥστε στιλπνότερος ὁ χρυσός ἀπέβανεν. Οἱ λαμπυρίζοντες ἐκεῖνοι βόστρυχοι καὶ τυφλοῦ ὄφθαλμοις θὰ προσείλκοντο. Όμολογουμένως ἡ ψαλίδις μόνη πόδυνάτο νὰ ἔναι ἀποτελεσματική.

— Ηὔσον εἶσαι ώραία! ἀνέκραξεν ὁ Κιλλιάν βλέπων τὴν ἀδελφὴν εἰσερχομένην καὶ φέρουσαν αὐτῷ τὴν κύμβην τοῦ γάλακτος. Δὲν πιστεύω διότι εἶναι ἀμάρτημα τὸν μίστρην τοῦτο λεγόμενον παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου; ἡ μήπως ταράττει καὶ αὐτὸς τὴν συνείδησίν σου;

— Οὐδόδως· τούναντίον μάλιστα, οἱ λόγοι σου μὲ χαροποιοῦν. Όταν μὲ ἀποθανυμάχης, τοῦτο μὲ ἀποδεικνύει διότι ἐκοινήθης καὶ διότι εἶσαι καλλίτερα.

— Πράγματι αἰσθάνομαι διότι ἀπὸ δύο ἡμερῶν εἶμαι πολὺ καλλίτερα· ὁ χθεσινὸς περίπατος μὲ ὀφέλησεν· διότι διότις ἀπὸ μοὶ εἶναι εὐεργετικός. Γνωρίζεις, μηκούλα, τι πρέπει νὰ κάμψω;

Η δεσποινὶς Κιλλιάν περιχαρῆς ἐπὶ τῷ εὐθυμιαταύτη ἐγονυπέτησε παρὰ τὸν θρονίδα περιπτυξαμένη διὰ τῶν χειρῶν τὸν βραχίονα τοῦ ἀδελφοῦ.

— Ό ἀγαπητός μοι δεσπότης καὶ κύριος ἡς εὐδοκίησης νὰ διατάξῃ τὸν θεράπαινάν του, εἴπε γελῶσα. Ἀκούω.

— Έγὼ λέγω νὰ προγενιατίσωμεν εἰς εὐηλιόν τινα τόπον καὶ οἱ πέντε· Ο Σενάκ φεονῶ διότι δὲν ἐπιθυμεῖ τίποτε πλειότερον, ἡ δὲ μίστρης Κράου, καθὼδις Ἀγγλίας, ὑπεραγαπᾶτες τὰ ἀγροτικὰ γεύματα. Όσον διὰ σέ, τὰ τοῦ κόσμου τούτου πράγματα δοι εἶναι ἀδιάφορα.

Η Θρησία, φοβουμένη μὴ ἡ συνδιάλεξις λάβῃ μελαγχολικὴν τροπήν, ἔσπεισε νὰ εἴπῃ διότι ἀποδέκεται· ἐπομένως ἡ συζήτησις περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ καταλλήλου μέρους. Εὐθὺς ορθόδον ὁ Ἀλβέρτος εἰσῆλθε καὶ κατέλαβε τὸν νεάνιδα, πῖτις φυσικῶς δὲν ἀνέμενεν αὐτὸν κατὰ τὴν ἐωθινὴν ἐκείνην ὥραν, ἐν στάσει ἄγαν ἐθατεινῆ διὰ τὰς ὅψεις ἔνους.

Κατανοῶν ὁ Σενάκ διότι ἐν διαν ἀκαταλλήλῳ παρέστη ὥρα πήθελησε ν' ἀποχωρήσῃ αἰτούμενος συγγράμμων. Καὶ ἡ δεσποινὶς Κιλλιάν ἀπ' ἔτέρους ἐφάνη πως ἀμπχανήσασα καὶ ἐτοίμη πρὸς ἀναχώρησιν.

— "Ω! λαμπρά, εἴπεν ὁ μαρτυρίσιος γελῶν· φεύγουν ὁ καθεὶς ἀπὸ μίαν θύραν· ἀλλὰ τέλος πάντων ἔχετε διλιγόντων θάρρος, παιδιά μου! Τι διάβολο, δὲν θά φάγητε διέ τὸν ἄλλον.

Ο Ἀλβέρτος προδεικνύει τοῦ θαύματος πρὸ τῆς τεταραγμένης κόρης, ἔπειτα στρέψας τὸ πρόσωπον ἀπ' αὐτῆς, ὅπως δειξῃ διότι πράγματι οὐδένα πήθελε νὰ φάγη.

— Ο κύριος μαρτυρίσιος, εἴπε μετ' ηθους λιαν σοβαροῦ, ἔχει πολλὴν διάθεσιν πρὸς ἀστεῖσμὸν σῆμερον.

— Ο δὲ κύριος κόμης φαίνεται λιαν σοβαρός, ἀνταπήντησεν ὁ Χριστιανός.

— Δὲν ἐκοινήθησεν καλῶς τὴν νύκτα, εἴπεν ὁ Σενάκ, διότις ἐπιμόνως ἀπέστρεψε τοὺς ὄφθαλμοὺς ἀπὸ τῆς Θρησίας.

— Τὸ βέβαιον εἶναι, εἴπεν ὁ Κιλλιάν εἰς τὴν ἀδελφὴν του, διότι ὁ νέος αὐτὸς οὐδὲν ἐκ τῶν εὐνοϊκῶν συμπτωμάτων, τὰ ὄποια πρὸ μικροῦ παρετήρεις εἰς ἐμέ, παρουσιάζει.

Η Θρησία πήρε θεάσεν διλιγόντων καὶ συνωμιδλόγησεν ἔαυτη διότι πράγματι ὁ Ἀλβέρτος οὐδόλως ἐσκέπτετο νὰ τὴν θαυμάσῃ, ὅπως ἄλλως εὐχαριστησούν μᾶλλον ἐποιένει αὐτῇ ἡ διαδρέσκειαν.

— Εξήγησον τὰ σχέδιά μας εἰς τὸν ξένον μας, εἴπεν ἡ κόρη ἀπόχωροῦσα, ἔγω ὑπάγω νὰ φοντίσω διὰ τὰς προετοιμασίας.

Μετά μίαν ὥραν ἀνεχώρουν, συμπεριλαμβανομένης, ἐννοεῖται, καὶ τῆς μίστρες Κράου, καὶ τὸ πρόγυμνα πτοιμάζετο ὑπὸ τὴν γηραιάν συκομωρέαν, πῖτις ἐσκίασε, κατὰ τὴν παράδοσιν, τὸν ὑπνον τῆς

Παρθένου φευγούσης τὴν μάχαιραν τοῦ Ἡρώδου. Ἡ μιστρες Κράου ἀνταπήντα εἰς τὸν μαρκήσιον, οὐκ ἡ εὐθυμιὰ διετηρεῖτο ἐν πάσῃ τῇ ἀκμῇ καὶ ὅστις κατηστειέντο αὐτῆς. Ἡ Θρησία δὲ Κιλλιάν ἐπλάνα τὸ βλέμμα εἰς τὴν ἀπέραντον ἔρημον, ἵς ἡ ἄμμος ἔξικνείτο μέχρι τῆς μεγάλης ὁδοῦ· μετὰ βαθείας γαλήνης ἀπίλαυε τοῦ θεάματος τούτου, ὅπερ οὐχὶ πρός ιδίαν αὐτῆς τέρψιν εἶχεν ἀναζητήσει, ἀναπολοῦσα ὅτι μετ' οὐ πολὺ στεγώτεροι ὅριζοντες θ' ἀντικαθίστων εἰς τὰς ὅψεις αὐτῆς τὴν ἀπέραντον ἐκείνην ἔκτασιν. Ἡθάνετο ἑαυτὴν πολλῷ εὐδαιμονεστέραν ἢ ὅσον ὑπῆρχεν ἀπὸ πολλῶν πῦρ μηνῶν. Καὶ ὅντως, δὲν ήκουε τὸν ἥχηρὸν γέλωτα τοῦ φιλάτου ἀσθενοῦς, εἰς δὲν ἀπήντα ἐνίστε ό γέλως τοῦ Ἀλβέρτου, σοβαρώτερος καὶ ἔχων τὶ τὸ ἀτελές καὶ ἐλλιπές, ωσεὶ ἡ διάνοια αὐτοῦ δὲν ἐφέρετο ὀλόκληρος ὅπου ταύτην ἐκάλει ὁ φίλος αὐτοῦ;

Οἱ πλιος, θερμότατος ήδη ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τῆς μεσημβρίας, μετέδιδεν εἰς πάντα τὰ ὄντα τὴν καρμονὴν τοῦ ζῆν. Ἀριστερᾶς τῆς ὁδοῦ, ἐν τῇ κατωτέρᾳ κοιλάδι, ἦν διαβρέχει ὁ Νεϊλός, ἐφαίνετο γελόσεσσα ἡ χλοάζουσα καὶ ἓνθισμένη φύσις. Εἰς τὸν ψυμνὸν, δὲν ὑπομινυρίζει ἢ γῆ τῆς Ἀνατολῆς θωπευομένη, υἱὸν καταβαλομένη δὲτι κατὰ τὴν ὁραν ταύτην τοῦ ἔτους, ὑπὸ τοῦ φλογεροῦ νυμφίου αὐτῆς, καὶ ὁ πτον ἐπικούρειος ἀπαντᾷ ἀκουσίως διὰ τοῦ: «Ἀπολαύμεν τῆς ζωῆς».

— Σήμερον δίδω ἀδειαν εἰς τὴν Θρησίαν δὲ Κιλλιάν· ἐπιτρέπω εἰς αὐτὴν ἀπαξ ἔτι νὰ νεάσῃ· αὔριον, καν τε θέλη κάν τε μῆ, ἡ πρός τὴν τοῦ βίου φαιδρότητα διανοιγεῖται θύρα κλεισθήσεται καὶ αὐθίς ἔτι δει. Ἡ αὔριον τόσον ὀλίγον θὰ ὄμοιάρχη πρὸς τὴν ἐνεστῶδαν ὁραν! Ταλαιπωρε Χριστιανέ! τὸν γνωρίζω, δὲν θὰ γελάσῃ πλέον. «Ο φίλος, ὅστις ἀποσπῆ αὐτὸν ἀφ' ἑαυτοῦ, θὰ μᾶς ἐγκαταλίπῃ, θὰ ἐπικαθήσῃ δὲ ἐπὶ τῆς μοναξίας μας βασεῖα ἡ ζωή. Ἐν τούτοις εὐλόγητὸς ὁ Θεὸς ἐπὶ τῇ στιγματια ταύτην ἀναπάνθει τῇ χρονιγμένῃ κατὰ τὴν ὁδόν.

Οτε ἡ σκιὰ ἐπεκτεινομένη ἔδειξεν διτὶ προσήγγιζεν ἡ ὁρα τῆς ἐπανόδου, οἱ τέσσαρες συνδαιτημόνες ἔγενοντο σιωπηλοί, μία δὲ καὶ ἡ αὐτὴ ἐρώτησις ὑπεβόμετο πρὸς τὸ οὖς ἐκάστου.

— Ποῦ ἄρα γε θὰ ἴμαι μετὰ ἐν ἔτος τὴν αὐτὴν ὑμέραν;

Ἐκάθιντο ὑπὸ τὰ μεγάλα δένδρα τῆς λεωφόρου, ἥτις περατοῦται εἰς τὸν κολοσσιαῖον ὀδελίσκον τῆς Ἡλιοπόλεως, ὅστις ἔξεκιπτε πρὸς αὐτῶν τοῦ ἑδάφους, ἐστημένος μὲν ωσεὶ κοινός τις τέρμων, ἀλλ' ἐν τῷ ἀπερίττῳ μεγαλείῳ τῶν τόπων ἐκείνων, οἵτινες πρὸ τετρακισχιλίων ἐτῶν εἶδον αὐτὸν ὁρθούμενον βραδέως ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτοῦ, πολλῷ ἐπιβλητικώτερος τῶν κατὰ τὰς πλατείας τῶν εὐρωπαϊκῶν πόλεων ἐν μέσῳ τῶν μικροτεχνημάτων τῆς νεωτέρας τέχνης μετωπισμένων ἐρμαίων.

Περὶ τὸν ἐκ γρανίτου γίγαντα φελλάχοι τινὲς ἐκοιμῶντο κατὰ γῆς εὐδαιμόνως ἐξηπλωμένοι ἐντὸς τῶν κυανῶν αὐτῶν κιτώνων ποιμνιον αἰγῶν ἐνέμετο τὰς καλάμας, δὲ πολυσύριγξ αὐλός τοῦ ἀφανοῦς αἰπόλου μελιχρούς ὑπεξέπεμπε φθόγγους· καλλιμοθοὶ παῖδες, ών οἱ μέλανες ὄφθαλμοι στιλπνότητα εἰχον ἀδάμαντος, μόλις διὰ δάκους τὴν γυμνότητα αὐτῶν

καλύπτοντες, κεκορεθμένοι βαξισιών, ἐμπεπλημένοι τῶν λειψάνων τοῦ γενύματος, συνεικυλινδοῦντο ἐπὶ τῆς χλόης μετ' ὄναρισ, ὃν η πονηρὰ κεφαλὴ ἀπέπνεε φαιδρότητα· πλησίον δὲ τῶν Εύρωπαιων ἐκείνων, ὃν ἐφαίνετο οἰονεὶ ἀγνοῶν τὴν παρουσίαν, «Ἄραψ πρὸς τὴν ιερὰν ἐστραγμένος πόλιν προσπύχετο ἐπὶ τοῦ ἐν τοῖς ἀδεισ πάντας τοῦ μανδύου καὶ ἐνῷ ἐπανελάμβανε τὰς ρυμικὰς αὐτοῦ προσκλίσεις ἱκούντο ως ἀμυδρὸς βόύμος τὰ ἐκ τῶν χειλέων αὐτοῦ ἀφίεμενα ιερὰ ἐδάφια.

Ἡ δεσποινὶς δὲ Κιλλιάν ἐθεώρει ρεμβωδῶς διὰ τῶν μεγάλων αὐτῆς ὄφθαλμῶν τὴν σκνὴν ἐκείνην οὐχὶ ἀνεὶ ζποτούπου τινὸς αισθήματος πρὸς τὸν πιστὸν ἐκεῖνον, ὅστις προσπύχετο πρὸς τὸν Θεὸν αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ κόσμου, ωσεὶ ἦν ἐν τοῖς ἀδύτοις ναοῦ. Ἡθάνετο ὅμως γαλήνην τὴν καρδίαν αὐτῆς πληροῦσαν, τόσον ἐν ἐκείνῃ τῇ γωνίᾳ τοῦ κόσμου ὁ μέγας τῆς ὑπάρχεως ἀγών ἐφαίνετο ὑπνώττων, τόσον εὐχερῆ, ἀπλᾶ, βέβαια τὰ πάντα ἐφαίνοντο, ὃ τε ἐπιούσιος ἄρτος ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ καὶ ἡ ἀτελεύτητος μακαριότης ἐν τῇ μελλούσῃ.

Τὸ γεῦμα τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ συνεκάλεσεν ὑπαξ ἔτι ἐν τῷ ἐστιατορίῳ τῆς λεωφόρου Βουλλάκ τὴν Θρησίαν, τὸν Ἀλβέρτον καὶ τὸν Χριστιανόν· κατὰ τὰ ἐπιδρόμια ὁ μαρκήσιος πίθελησε νὰ προπίῃ ὑπέρ υγιείας τοῦ περιοδευτοῦ.

— Εἰς ἀμήχανον εὐρίσκεται θέσιν, εἶπεν, δὲ θέλων νὰ εὐχηθῇ τι εἰς ἀνθρωπὸν, οἷος σύ, ἀνθρωπὸν οὐδὲν ποθοῦντα. Περιορίζομαι λοιπὸν εἰς εὐχήν, τῆς ὁποίας τὴν ἀξίαν οὐδεὶς κάλλιον ἔμοι γνωρίζει. Σοὶ εὐχομαι νὰ ζητησῃς εἰς βαθὺ γῆρας. «Ἐάν δὲν τὸ θέλης, ὅπως δὲν είναι διόλου ἀπίθανον ἐκ μέρους σου, ὑπόθες ὅτι δὲν εἴπον τίποτε. Ἡ επιδικής σου, έστω καὶ ἀκουσία, μὲ ωφέλησε, τόσον πολὺ μάλιστα ὅστε σὲ βλέπω ἀναχωροῦντα μετὰ φόβου ἀναξίου ἀνδρός. Μοὶ φαίνεται διτὶ ἐάν ποδύνασθο νὰ μείνῃς . . . Ἀλλὰ δὲν δύναμαι!

Αἱ λέξεις αὗται ἀπηγγέλθησαν διὰ τόνου παρακλητικῆς ἐρωτήσεως ὅπως εὐχαί τινες ἀσθενῶν. Οἱ ὄφθαλμοι τοῦ Κιλλιάν παρεμόνευν τὴν ἀπάντησιν, καίτοι αὗτη οὐδεμίαν ἐπεδέχετο ἀμφιβολίαν. «Ἀλλο τι βλέμμα, προσηλωμένον εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἀλβέρτου, ἐφαίνετο καὶ τούτο λέγον αὐτῷ.

— Δὲν δύνασθε· ἀλλ' ἐάν ποδύνασθε . . . τις οἵδε μέχρι τίνος θὰ ἔβαινε τὸ θαῦμα, ὅπως προχισε δι' ὑμῶν!

«Ο Σενάκ, φέρω τὴν χειρα εἰς τὸ γρόσωπον ωσεὶ πρὸς ἀπόσημην τῆς προσληπτικῆς ἀπήντησεν ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν μὴ λαλήσασαν ἀδελφὴν τόσον δύον καὶ πρὸς τὸν ἀδελφόν :

— Σᾶς εἴπον ποια ἀνάγκη μὲ βιάζει νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς Γαλλίαν. «Ἀλλὰ μετά τίνας μῆνας θὰ εὐρεθῶμεν καὶ πάλιν δύοι ὄμοι, ὅπως σήμερον . . .

«Ο Χριστιανὸς κατέδειξε διτὶ ἀναστολῆς τῶν ωμῶν ὅτι δὲν ἐπεθύμει νὰ παραταθῇ ὁ περὶ τούτου λόγος· ἐγίνωσκε κάλλιστα ὅτι οὐδέποτε πλέον θ' ἀνευρίσκοντο πάντες ὄμοι, ὅπως τὴν μῆραν ἐκείνην. . .

— Φεύγεις αὐτοῖς πρωΐ; ήρωτησεν ἀποτόμως.

— «Η ἀμαξοστοιχία ἐκκινεῖ τὴν ὁραν. Πρὸιν η ἐπιβῶ αὐτῆς, θὰ ἐλθω αὐτοῖν νά σοι σφίγξω τὴν χεῖρα.

— "Οχι, είπεν ο Κιλλιάν πνιγοφή τη φωνή. Προτιμώ νά μη σ' έπαινιδω.

Η συνδιάλεξις ως έκ τῶν ἑκατέρωθεν καταβαλλομένων ἀλγεινῶν προσπαθειῶν ἀπέβη ἀνιαρῶς τετριμένην. Μετ' δὲ λίγον ὁ μαρκίσιος πήγεθι.

— Χαῖς λοιπόν! εἶπε πρὸς τὸν Σενάκ. Έγὼ ἐπιστρέψω εἰς τὸ ἀναπαυτήριον· εἰς ἄνθρωπον τῶν δυνάμεων μου ή ἐκδρομῆς μας είναι πολὺ βαρεῖα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἀναπαύσεως.

Οτε τὸ παραπέτασμα τῆς θύρας κατέπεσεν, ὁ Ἀλβέρτος στραφεῖς εἶδε τὴν δεσποινίδα δὲ Κιλλιάν ὁρθίαν, τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τραπέζης στηρίζουσαν καὶ τὸ πρόσωπον ἐν ταῖς κερδίνιξι ἔχουσαν. Εἶχεν ἐστραμμένα τὰ νῶτα, ἀλλ' ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν ώμων αὐτῆς εὔχερῶς ἐμαντεύετο ὅτι ἐκλαίειν· ὁ νέος ἐπλούσιας καὶ διὰ φωνῆς ταπεινῆς μέν, ἀλλὰ παλλομένης εἶπε:

— Εὖν σεῖς ἀποβάλλετε τὸ θάρρος, ποῖος λοιπόν θὰ ἔχῃ δύναμιν;

Η Θρησία ἀκούσασα ταῦτα ἐστράφη καὶ ἀπήντησεν ἀποδημήκουσα τοὺς ὄφθαλμούς.

— ἔχετε δίκαιον. Υπῆρχα ἀδύνατος, ἀλλὰ πρὸς στιγμὴν μόνον. Εἶναι η τιμωρία μου διότι ἀπεμύθητον τοὺς ἀρχαρίους στρατιώτας, οἵτινες ἐνώπιον τοῦ ἔχθρου ἀφοπλίζονται διὰ νὰ κοιμηθῶσιν . . . Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος, ὁ ταλαιπωρος νέος, ἐλπιδόρνει! Συνήθισεν εἰς τὴν ἀπόλαυσιν, τὴν ὄποιαν δὲν γνωρίζει, εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ νὰ βλέπῃ φίλον. Εἰσθε ὁ μόνος ὅστις τῷ μένει. Οι ἄλλοι. . . ω, τῆς ἀθλιότηνος τῶν ἀνθρώπων! οἱ ἄλλοι τὸν ἀφίνονται ν' ἀποθάνῃ ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιστολῆς. Φεῦ! μόλις σᾶς εἶδε, μόλις σᾶς ἀνήρπασθεν ὡς ἄγκυραν τῆς ζωῆς του, καὶ σᾶς χάνει ὁ δυστυχής! Θεέ μου! διατί νὰ ἔλθοτε;

— Πλλοθον χωρίς νὰ τὸ θέλω· φεύγω παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου. Κατ' αὐτὸν πάντοτε τὸν τρόπον διηλθεν ή ζωὴ μου, δι' ἀλμάτων, χωρὶς ὀφελείας πρὸς τοὺς ἄλλους, χωρὶς εύτυχίας δι' ἐμέ.

— Ιδού ὁ λόγος, διὰ τὸν ὅποιον ἄφθων ὁ ἐλπίζων ἐπὶ ἀνθρωπον. Ο αὐτὸς τοὺς πᾶστον ὁ βίος, οὐδεὶς τῶν νόμων αὐτοῦ ἔξαιρεται. Ο βλέπων ὑμᾶς θὰ ἐνόμιζεν ὅτι ὀλιγώτερον παντὸς ἄλλου θὰ ήσθε δεδεμένηνος ὑπὸ τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν ἀδυναμιῶν τῆς ζωῆς. Άλλ' ὅμως τῆς ζωῆς ἐπελθούσης, εἴσθε καὶ σεῖς ηναγκασμένος νὰ εἴπητε τὰς λέξεις, τὰς ὄποιας ἀγοστρέψθε: «Δὲν ἔχω καιρόν», ή: «Τοῦτο στοκίζει πολὺ ἀκριβά».

Καὶ η νεάνις ὡμίλει μετὰ πυρετῶδους συγκινήσεως ἀληθῶς σπαραξικαρδίου, καθόσον μόνη ή ἐσχάτη ἀπόγνωσις ἀδύνατο νὰ καταβάλῃ τοσοῦτον ψυχῆς στεροφάντας ἐν τῇ πίστει καὶ πάντοτε κυρίαν ἑαυτῆς. Τὸ ραδινὸν αὐτῆς σῶμα ἐκάμπτετο ὡς κάλαμος ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενος, ἐκάστη κινύσις τῶν λαξευτῶν αὐτῆς κειρῶν ἢν κάρις, καὶ πᾶς στοργικός ἀνιρ τὸν ζωὴν αὐτοῦ θὰ ἔξετιθη δύνας σπογγίσῃ τοὺς εἰς ἀμύθητον θλῆτην βεβύθισμένους ὄφθαλμούς αὐτῆς. Ο Σενάκ, δρόθες ἐνώπιον αὐτῆς, εἶπε δι' ὑποκώφου φωνῆς.

— Δὲν θὰ λησμονήσω μέχρι θανάτου τὴν πικρίαν τῆς ἐνεστώσης ζωῆς.

Η νεάνις ἀπήντησεν ἀνακινοῦσα τὸν κεφαλήν.

— Καὶ διατί νὰ τὴν ἐνθυμῆσθε; Τί σημαίνομεν ὑμεῖς ἐν τῷ βίῳ σας; Δὲν βαρύνεσθε; Δὲν εἰσθε τόσον ἄξιος οἰκτου. "Αλλως δὲ οὐδὲν διασκεδαστικῶς τερον μιᾶς δίκης, ὅταν μάλιστα τὸ ποσὸν ήναι μέγα! Εὔχομαι τῆς ἀπαδχολούσης ὑμᾶς δίκης νὰ μη ἰναι δηλιγότερον εὔκολον νὰ κερδηθῇ ή ιδική μου! Δάτε δόξαν τῷ Θεῷ, διστις προελείανε τὴν ώδον σας.

— "Οχι τόσον όσον νομίζετε, υπέλασθεν ὁ Ἀλβέρτος.

Ἐσθίγησαν πρὸς στιγμὴν, καὶ ο Σενάκ ἐνόπιον ὅτι ὥθειλε ν' ἀποχωρήσῃ, ἀνεζήτει δὲ φράσιν τινὰ ἀποχαιρετισμοῦ πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ συνηθάνετο ὅτι πᾶσα αὐτοῦ λέξις θὰ ἥτο τετριμένη κενολογία πρὸς τὸ νεαρὸν ἐκεῖνο πλάσμα, ὅπερ συνεκάμπτετο ὑπὸ βαρύ φορτίον. Ταύτοχρόνως ἀνεπόλει — τὸ πρῶτον νῦν μετὰ τοσαύτης ἐντεταμένης ἐντυπώσεως — τὴν ἐπιούσαν, πάσας τὰς ἐν τῷ μέλλοντι ήμέρας, καθ' ἃς οὐδέποτε θὰ ἐπανέβλεπεν αὐτήν. Αἴφνης εἶπεν ὑποψελλίζων:

— Εὖν φρονῆτε, έὖν κρίνετε ὅτι θὰ σᾶς ήμην . . . ὅτι θὰ κιμνν ὀφέλιμος εἰς τὸν ἀδελφόν σας . . . παρατείνων ἐπὶ τινὰς ήμέρας . . .

Η νεάνις ὑπέθεσε τὸ πρῶτον ὅτι ο κ. Σενάκ ἐποιεῖτο μιαν ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς συνήθους εὐγενείας ἐπιβαλλούμενων φιλοφρονήσεων καὶ ἀπήντησεν ἀνακινοῦσα τὴν κεφαλήν μετ' εἰρωνείας ἀποτεινομένης πρὸς τὴν τυπικότητα ταύτην μᾶλλον ή πρὸς τὸν λέγοντα:

— Δὲν ἔχετε τὸν ἀπαιτούμενον καιρόν.

Τότε ο Σενάκ μετὰ τῆς προσδιαζούσης τῷ χαρακτήρι αὐτοῦ ὅρμης, τῆς ἀνωτέρας πάσσος ἄλλης θεωρίας, ἐπέμεινε λέγων

— Εἴπατέ μοι ἀπλῶς νὰ μείνω . . .

— Μείνατε λοιπόν! εἶπεν η Θρησία μετὰ τίνος προκλητικοῦ θίουσις, οἰστρολατουμένην, ὡς εἰπεῖν, ἐκ τοῦ παραδόξου τούτου διαλόγου. Πρὶν δὲ η συνέλθη ἐκ τοῦ θάμβους ὅπερ οἱ ίδιοι αὐτῆς λόγοι ἐνεποίησαν αὐτῆς, ο Σενάκ ἀπῆλθεν οὐδὲν ἀπαντήσας, βαθέως δὲ μόνον ὑποκλινάμενος πρὸ τῆς δεσποινίδος δὲ Κιλλιάν.

Η μίστρες Κράου, ήτις παρέστη ἐν τῇ συνδιαλέξει ἀφωνος ὡς ἀνδριάς, οὐδέσλως ἐφάνη προσθλητεῖσα διότι ο Ἀλβέρτος ἀπῆλθε λησμονήσας ν' ἀποχαιρετίσῃ καὶ αὐτήν. Εἶχε τοὺς ὄφθαλμούς λάμποντας καὶ ἐκράτει τὴν ἀναπνοήν, ὡς θὰ ἴστατο πλαστίον δύο παιδίων ἐγειρόντων κάρτινον πύργον, δύος μηδέποτε τῷ πείραμα. Η Θρησία, ἀδίκως ὅλως ὄμολογητέον, ἐπετέθη κατ' αὐτῆς διὰ τὰ γενόμενα.

— Διατί δὲν εἴπατε σεῖς τίποτε; Ο κ. δὲ Σενάκ ἔχει ὄμολογούμενως δίκαιον νὰ νομίζῃ ὅτι οὐδένα ἔχω πλαστίον μοι διὰ νὰ μὲ βοηθήσῃ εἰς τὸ ἔργον μου. Οὐδὲν φοβοῦμαι τόσον τὴν συμπάθειαν τῶν ἀνθρώπων· ο οἰκτος αὐτῶν μοὶ προξενεῖ φρίκην. Μεθ' ὅλα ταῦτα ωμίλησα ὡς γυνὴ ἀνευ κρίσεως.

— "Οχι, ἀπήντησεν η μίστρες Κράου, ωμιλήσατε ως γυνὴ πληρούς θλιψεως, ήτις μέχρι σημερινού δὲν είλασθεν ἀφορμήν νὰ πιστεύῃ εἰς τὰ ἀνθρώπινα φίλτρα.

— Ο ἀνθρώπος αὐτός, διστις δὲν μὲ γνωρίζει, θὰ με ἐκλάβῃ ως παράφρονα, ή Κύριος οἰδε διὰ τὶ ἄλλο. Έγὼ πταίω καὶ δίκαιον είναι νὰ τιμωρηθῶ. Ἐλπίζω τούλαχιστον ὅτι μετὰ μίαν ὥραν οὔτε καν θὰ ἐνθυμηται αὐτά.